

Advokatforeningen

Finansdepartementet
Finansmarkedsavdelingen
Boks 8008 Dep
0030 Oslo

FINANSDEPARTEMENTET

16. JUN. 2005.

Saksnr.

03/498-36

Arkivnr.

Deres ref: 03/498

Vår ref: #29166v1/bes-bes

Saksbehandler: Beate Sundstrøm
bes@jus.no T +47 22 03 51 08

14.06.2005

Høringsuttalelse - utkast til lovregulering av utlevering av kundeopplysninger i konsern mv.

Vi viser til departements ekspedisjon av 14. mars 2005.

Saken har vært forelagt Advokatforeningens lovutvalg for IKT bestående av Ulf Samer (leder), Bredo Stabell, Anne K. Brække, Torstein Arendt og Kaare M. Risung.

Utvalget har avgitt følgende uttalelse:

Uttalelsen bygger på Kredittilsynets høringsnotat av 7. februar 2005 og gjelder spørsmålet om det skal fastsettes regler som gir finansinstitusjoner o.a. foretak rett til å behandle personopplysninger uten at det foreligger samtykke som tilfredsstillende personopplysningslovens krav.

I det følgende er det fokusert på personkundernes personvern som følge av den foreslåtte lovreguleringen.

1. Innledning.

Lovforslaget har som siktemål å finne en balanse mellom finansieringsforetakenes behov for en effektiv utnyttelse av sine samlede ressurser, særlig hensyntatt de praktiske vanskelighetene forbundet med innhenting av samtykke fra kundene på den ene siden, og hensynet til personvernet på den annen side. Advokatforeningen ser det positive ved de kostnadsbesparelser som oppnås ved at konsernene kan opprette et felles register for såkalte nøytrale kundeopplysninger, også kalt "registeropplysninger". Det synes imidlertid verdt å påpeke at de foreslåtte skjønnsbaserte reglene kan bli vanskelige å praktisere og etterleve for konsernene. I det følgende er det særlig reglene i 3., 4. og 5. ledd som byr på de største utfordringene og som foreningen ser grunn til å kommentere. Dette gjelder særlig bestemmelsen i 4. ledd vedrørende gjennomføring av kundeavtaler og oppfølging av kundeforholdet.

2. § 2-17(-3)

Selv om det tidligere er lagt til grunn at "registeropplysninger" kan benyttes i både kundepleie og markedsføring i medhold av personopplysningsloven (popplyl) § 8f – jfr. merknadene til Datatilsynets standardkonsesjon, vil det i enkelte tilfeller kunne bli problematisk å sondre mellom slike opplysninger og såkalte "dybdeopplysninger". "Kun opplysninger om lån, men ikke formålet med lånet. Kun opplysninger om at kunden har fondsandeler, men ikke hva slags type fond etc."

Kredittilsynet sier i sitt notat at det kan registreres at et lån er sikret ved pant. Dersom det også skal være adgang til det motsatte, å registrere at et lån ikke er pantesikret, vil det åpenbart være et forbrukslån. Dette illustrerer vanskelighetene med å praktisere bestemmelsen. Hertil kommer at registeropplysningene også skal kunne utleveres til verdipapirforetak, eiendomsmeglerforetak og inkassoforetak med de konsekvenser dette får med hensyn til individuelt tilpasset markedsføring og kundebehandling. Det kan være at en nærmere presisering og avgrensning av registeropplysningene kan være påkrevet. Det vises her bl.a. til forskriftshjemmelen i bestemmelsens siste ledd (8).

3. § 2-17(-4)

I 4. ledd er det åpnet for en utvidet formålsstyrt utleveringsadgang, dog begrenset til finansinstitusjoner og avgrenset mot sensitive personopplysninger i henhold til personopplysningsloven § 2 nr. 8. I denne bestemmelsen er det utlevering og behandling av personopplysninger i forbindelse med "oppfølging av kundeforholdet" som i særlig grad kan bli problematisk i forhold til personvernet.

Det er først og fremst utlevering og behandling av personopplysninger i forbindelse med direkte markedsføring og kredittgivning som påkaller oppmerksomheten. I høringsnotatet gis det uttrykk for at ved tolkningen av om behandlingen skjer som et ledd i "oppfølgingen av kundeforholdet" vil det bero på en konkret vurdering av om markedsføringen vil være å anse som en naturlig oppfølging av kundeforholdet og i kundens interesse.

Banklovkommisjonens mindretall har påpekt at slik markedsføring hovedsaklig vil være i finansforetakets interesse og at forbrukerkunder ikke må settes i en dårligere rettsstilling i forhold til finansielle konsernselskap enn ved annen type virksomhet. Videre er det uttalt at bruk av personprofiler til direkte markedsføring kan være effektivt, men at mange vil oppleve dette som et pågående og utidig inngrep i den personlige sfære. Mange opplysninger slik som for eksempel hvor bankkortet er benyttet, hvilke regninger som er belastet etc., vil også kunne gi grunnlag for antakelser som er likeartet med sensitive

opplysninger.

Advokatforeningen er enig i at ovennevnte synspunkter er tungtveiende når det skal tas stilling til om personopplysningslovens hovedregel om aktivt og informert samtykke skal fravikes for denne utvidede behandlingen av personopplysninger. Dersom slikt samtykke skal fravikes, må det i hvert fall stilles strenge krav til informasjonsplikten i henhold til 5. ledd, - se nedenfor.

Ved kredittgivning vil det primært være i finansieringsforetakets interesse å skaffe seg et helhetlig bilde av låntakerens forhold, mens det ved pengeplasseringer muligens i større grad vil være i kundens interesse at banken har tilgang til alle opplysninger, bl.a. med hensyn på frarådingsplikten i henhold til finansavtalelovens § 47. Dette innebærer at "ivaretagelse av kundens interesser" ikke alltid vil være tjenlig i fortolkningen av hvilke formål som vil være akseptable i henhold til "oppfølging av kundeforholdet". Det blir da viktig at informasjonsplikten etter 5. ledd blir betryggende ivare tatt. Behovet forsterkes ved de meget begrensede mulighetene tilsynsmyndighetene har til å kontrollere at denne skjønnsmessige bestemmelsen blir etterlevet lojalt av konsernene.

4. § 2-17(-5)

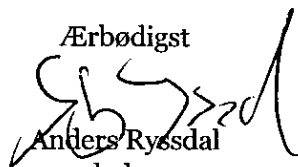
Det forutsettes at formålet med behandlingen av personopplysninger blir klart angitt. Det etterlyses imidlertid hvilke konsekvenser det får dersom dette ikke blir gjort. M.a.o. at det er informert om reservasjonsretten, men at formålet med behandlingen ikke er kommet klart til uttrykk. Henvisningen til at informasjonen minst må oppfylle kravene til informasjon etter personopplysningsloven er etter Advokatforeningens oppfatning ikke nødvendigvis tilstrekkelig. Personopplysningsloven § 19 e som bl.a. omfatter informasjon om retten til å kreve innsyn og retting, er i noen grad skjønnsmessig. Dette vil kunne få betydning ved for eksempel kredittgivning hvor det vil være av stor betydning for kundene at tilbud eller avslag bygger på et korrekt faktisk grunnlag. I henhold til forskriftene til personopplysningsloven § 4-2 jfr. § 4-4, gjelder ikke prinsippet om at kunden skal ha kopi av kredittopplysninger med sikte på å rette feil. Ved utlevering og behandling av slike konserninterne opplysninger bør det imidlertid vurderes å gi personkundene uoppfordret tilgang i henhold til 5. ledd med oppfordring til retting i henhold til personopplysningsloven §§ 27 og 28. For at informasjonsplikten skal virke etter sitt formål, bør personkundene i hvert fall motta kopi av registrerte opplysninger når det treffes et kredittvedtak.

Når personkundene skal informeres om reservasjonsretten bør det sondres klart mellom registeropplysningene og andre personopplysninger. Dette for å synliggjøre opplysninger av mer nærgående art som det vil kunne være gode grunner til å reservere seg

mot.

Et viktig spørsmål er på hvilken måte opplysningene og rettighetene i henhold til 5te ledd og personopplysningsloven skal meddeles personkundene. Dersom opplysningene og rettighetene ikke blir meddelt på en klar og oversiktlig måte i et separat skriv med enkle og praktiske svarmuligheter, er det risiko for at det er mange som ikke oppfatter innholdet. Selve formatet på meddelelsen blir derfor viktig og bør kanskje tas med ved en lovregulering.

Advokatforeningen tiltrer utvalgets uttalelse.

Ærbødigst

Anders Ryssdal
leder

Merete Smith
generalsekretær